

Domnului Augustin ZEGREAN,
Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem alăturat, excepția de neconstituționalitate cu privire la prevederile art. 1 din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 894 din data de 16 decembrie 2011.

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Gheorghe Iancu

București, 6 aprilie 2012

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Excepție de neconstituționalitate

referitoare la dispozițiile art. 1 din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare

Motive de neconstituționalitate:

Dispozițiile art. 1 din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 894 din data de 16 decembrie 2011, încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituția României.

Astfel, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare, „(1)Executorii înregistrați în condițiile legii la Ministerul Justiției până la data de 31 mai 2011, aparținând corpurilor proprii de executori organizate de instituțiile de credit și alte entități care aparțin grupului acestora și care desfășoară activități financiare, de instituțiile financiare nebancare sau de instituțiile de credit cooperatiste, care desfășoară activitate de executor în cadrul acestora, la data expirării termenului prevăzut la alin. (3), cu o vechime efectivă de cel puțin 2 ani de la prima înregistrare în această activitate, vor fi numiți, la cerere, în funcția de executor judecătoresc, dacă îndeplinesc condițiile generale prevăzute la art. 15 lit. a)-f) din Legea 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată.

(2)Executorii aparținând corpurilor proprii de executori organizate de instituțiile de credit și alte entități care aparțin grupului acestora și care desfășoară activități financiare, de instituțiile financiare nebancare sau de instituțiile de credit cooperatiste, care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1), dar au, la data expirării termenului prevăzut la alin. (3), o vechime mai mică de 2 ani în această activitate, dobândesc, la cerere, calitatea de executor judecătoresc stagiar.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) și, respectiv, alin. (2), însoțită de actele doveditoare necesare, se depune la Ministerul Justiției în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În cerere se va arăta circumscripția judecătorei în care se solicită numirea, potrivit dispozițiilor art. 2.

(4) Ministerul Justiției are obligația de a soluționa cererea în termen de maximum două luni de la înregistrarea acesteia.

(5) Executorii prevăzuți la alin. (1) și (2) sunt numiți în funcția de executor judecătoresc sau, după caz, dobândesc calitatea de executor judecătoresc stagiar fără concurs sau examen de admitere în profesie și fără îndeplinirea condițiilor privind plata taxelor de admitere în profesie, prevăzute de reglementările aplicabile în materie. Dispozițiile privind examenul de definitivat și participarea la programe de formare profesională continuă, prevăzute de reglementările în materie, rămân aplicabile.

(6) Executorii numiți, potrivit prezentei legi, în funcția de executor judecătoresc vor depune jurământul, în condițiile legii, în termen de 10 zile de la data numirii.”

În alte cuvinte, în conformitate cu dispozițiile art. 15 din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată, „executor judecătoresc poate fi persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are cetățenia română și domiciliul în România;
- b) are capacitatea deplină de exercițiu;
- c) este licențiată în drept;
- d) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație;
- e) cunoaște limba română;
- f) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;

g) a îndeplinit timp de 2 ani funcția de executor judecătoresc stagiar și a promovat examenul de definitivat sau, după caz, a exercitat timp de 3 ani o funcție de specialitate juridică și a promovat concursul sau examenul de admitere în profesie. Sunt scutite de examen persoanele care au exercitat timp de 5 ani funcția de judecător, procuror sau avocat, cu condiția să fi promovat examenul de definitivat în profesia din care provin.”

De asemenea, potrivit prevederilor art. 19 din Legea nr. 188/2000, republicată, „poate fi executor judecătoresc stagiar cel care:

- a) îndeplinește condițiile cerute la art. 15 lit. a)-f);

b) a promovat concursul sau examenul de admitere în profesia de executor judecătoresc, organizat de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, sub coordonarea și controlul Ministerului Justiției;

- c) se află în perioada de stagiu, până la promovarea examenului de capacitate;

- d) este angajat într-un birou de executor judecătoresc.”

Din examinarea comparativă a dispozițiilor legale menționate, se constată că, pentru a putea fi executor judecătoresc este necesară îndeplinirea unor condiții prevăzute de lege or, prin efectul Legii nr. 287/2011, executorii bancari și executorii aparținând instituțiilor financiare nebancare și instituțiilor de credit cooperatiste devin executori judecătorești, fără îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de lege. În acest context, trebuie precizat că Legea nr. 188/2000, republicată a avut ca obiectiv crearea unui corp de executori competent care să acționeze în interesul bunei desfășurări a actului de justiție, prin investirea executorilor judecătorești cu îndeplinirea unui serviciu public, sub coordonarea și controlul ministerului justiției, precum și prin stabilirea unui set de condiții pe care trebuie să le îndeplinească executorii judecătorești astfel încât acest deziderat al legii să fie realizat.

Ca atare, se pune întrebarea dacă este posibil ca o persoană fizică ce nu îndeplinește condițiile expres reglementate de art. 15 și art. 19 din Legea nr. 188/1999, republicată, să devină executor judecătoresc. Această situație nu trebuie să fie posibilă, iar instituirea unei asemenea soluții legislative apare ca un privilegiu conferit de legiuitor unei anumite categorii socio-profesionale, cu încălcarea principiului egalității în drepturi, înscris în art. 16 alin. (1) din Constituția României, care presupune egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Acest principiu impune statului asigurarea unui cadru legal menit să permită aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor fizice care trebuie să fie egale în drepturi, fără privilegii și fără discriminări. Or, prin textele legale criticate, legiuitorul instituie un privilegiu în favoarea unor persoane fizice care au îndeplinit funcția executori bancari și executori aparținând instituțiilor financiare nebancare și instituțiilor de credit cooperatiste, permițând accesul acestora la funcția de executor judecătoresc, fără îndeplinirea tuturor condițiilor cerute de legea-cadru ce reglementează organizarea și funcționarea executorilor judecătorești.

Mai mult, privilegiile oferite de legiuitor categoriei profesionale a executorilor aparținând corpurilor proprii de executori organizate de instituțiile de credit și alte entități care aparțin grupului acestora și care desfășoară activități financiare, de instituțiile financiare nebancare sau de instituțiile de credit cooperatiste care acced la funcția de executor judecătoresc, fără concurs sau examen de admitere în profesie și fără plata taxelor de admitere în profesie, sunt evidențiate de diferența instituită prin raportare la judecători, procurori și avocați, pentru care Legea nr. 188/2000, republicată, stabilește posibilitatea accederii la funcția de executor judecătoresc cu scutire de examen, dar doar dacă au exercitat timp de 5 ani funcția și sub condiția să fi promovat examenul de definitivare în profesia din care provin.

Prin efectul dispozițiilor legale supuse criticii de constituționalitate se ajunge în situația ca salariații unor societăți comerciale, în speță instituții de credit, instituții financiare nebancare și instituții de credit cooperatiste, să fie transformați în reprezentanți ai autorității statului. Executorii judecătorești, organizați în baza Legii nr. 188/2000, republicată, sunt investiți să îndeplinească un serviciu de interes public, în timp ce executorii bancari și executorii aparținând instituțiilor financiare

nebancare și instituțiilor de credit cooperatiste își îndeplineau atribuțiile în scopul realizării voluntare sau prin executare silită numai a obligațiilor stabilite prin titlurile executorii ce aparțineau persoanelor juridice de drept privat ai căror salariați erau.

Mai mult, constatăm că nu poate fi reținută ca o justificare a tratamentului privilegiat instituit argumentul potrivit căruia executorii bancari au o experiență mai vastă în domeniul executării silite, întrucât este lipsit de obiectivitate și nu poate fi verificată competența profesională a acestora. Este de precizat că executorii bancari și executorii aparținând instituțiilor financiare nebancare și instituțiilor de credit cooperatiste și-au exercitat activitatea doar într-un domeniu limitat al executării silite, așa cum reiese din actele normative ce reglementează competența și atribuțiile acestor categorii profesionale. Astfel, executorii bancari și executorii aparținând instituțiilor financiare nebancare și instituțiilor de credit cooperatiste aveau competența de a pune în executare titlurile executorii aparținând instituțiilor sau organizațiilor pentru care își desfășurau activitatea, fiindu-le strict interzis să efectueze acte de executare în temeiul unor titluri executorii aparținând persoanelor fizice sau juridice, altele decât instituția sau organizația în care își desfășoară activitatea.

În consecință, instituirea unor privilegii în favoarea unor categorii socio-profesionale nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice obiectiv și rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, condiții pe care textul de lege criticat nu le îndeplinește.

Având în vedere cele expuse mai sus, considerăm că motivele invocate justifică solicitarea noastră de a se constata **neconstituționalitatea** prevederilor art. 1 din Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 894 din data de 16 decembrie 2011.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Gheorghe Iancu

București, 28 martie 2012